

Секція 6. ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ТУРИЗМУ

В.В. Балковська, асист. (*ЖДТУ, Житомир*)

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

В умовах сучасного динамічного суспільства, яке характеризується стрімким розвитком НТП та новітніх технологій, збереження і раціональне використання туристичних ресурсів стає все більш актуальним. Відповідно до загальноприйнятого визначення туристські ресурси – сукупність природно-кліматичних, оздоровчих, історико-культурних, пізнавальних та соціально-побутових ресурсів відповідної території, які задовольняють різноманітні потреби туриста; туристичними ресурсами України є пропоновані або такі, що можуть пропонуватися, туристичні пропозиції на основі та з використанням об'єктів державної, комунальної чи приватної власності.

Виділяють три основні групи туристичних ресурсів:

1) рекреаційні або природні ресурси (певні унікальні та/або рідкісні явища природи, кліматичні можливості, скелі, печери, моря, лікувальні та термальні води тощо);

2) об'єкти історичного та культурного минулого країни (місця, пам'ятки і пам'ятники пов'язані з історичними подіями, життям і діяльністю видатних людей, предмети та особливості побуту, унікальні архітектурні об'єкти та ін.);

3) об'єкти сучасних здобутків країни (включають в себе об'єкти сучасного мистецтва, промисловість, будівництво, сільське господарство, науково-культурні здобутки, медицина, спорт тощо).

Актуальність раціоналізації використання туристичних ресурсів України зумовлена в першу чергу зростанням антропогенного навантаження на ресурсну складову туризму, і як наслідок – скорочення туристського ресурсного потенціалу, а у певних випадках повне знищення певних туристичних об'єктів. Отже, головною метою раціоналізації використання туристичних ресурсів є їх охорона та сталий розвиток, що дасть змогу подальшого їхнього розвитку та більш ефективного використання.

Вплив урбанізації та антропогенних факторів значною мірою шкодить значній частині природних ресурсів України. Вирубка карпатських лісів, забруднення річок, катастрофа на ЧАЕС та багато

інших негативних результатів людської діяльності скорочує можливість подальшого використання природного потенціалу нашої країни.

Отже, для ефективного використання туристських ресурсів України та забезпечення їх подальшого сталого розвитку необхідно дотримуватися таких умов:

1. Постійне використання, але невиснажливість туристичних ресурсів країни. В цьому аспекті дуже важливо знайти баланс між необхідністю постійного використання (щоб запобігти занедбанню та забуттю природних туристичних об'єктів) і виснаженням цих самих ресурсів через постійну людську присутність.

2. Економічне використання туристичних ресурсів. Підтримка задовільного стану туристичних об'єктів та забезпечення природоохоронної діяльності потребує постійних фінансових затрат. Саме тому важливо усвідомлювати, що використання туристичних ресурсів повинно приносити не лише соціальний а й економічний ефект, що дозволить забезпечувати їх подальше функціонування та розвиток.

3. Планомірність та поступовість використання туристичних ресурсів. Якщо заздалегідь відомо про можливість виснаження туристичного об'єкта (як, наприклад, у сільському або екотуризмі) дуже важливо спланувати використання наявного потенціалу таким чином, щоб мати змогу відновити природні ресурси без шкоди для навколишнього середовища та туристичного об'єкта.

4. Забезпечення комплексності природоохоронної діяльності та раціоналізації використання туристичних ресурсів. В такому випадку сутність охорони природи набуває більш широкого значення, адже вона зорієнтована не лише на забезпечення природного середовища, а також і на формування можливості використання туристичних об'єктів у їх первинному стані в майбутньому.

5. Екологічна безпека та забезпечення мікроклімату туристичних ресурсів. Дуже важливо усвідомлювати наслідки людської діяльності на навколишнє середовище. Таким чином, надмірна кількість автотранспорту зі шкідливими викидами, розростання міст як наслідок урбанізації та безліч інших антропогенних факторів будуть значною мірою впливати на екологічну ситуацію в країні, що не омине і туристичні ресурси. Найбільш доцільним в такому випадку є мінімізація такого негативного впливу шляхом створення окремих локалізованих зон з обмеженим антропогенним впливом (заборона використання автотранспорту, сучасних засобів зв'язку, штучних матеріалів, пластикового посуду тощо).